

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ,
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ
ΝΕΟΛΑΙΑΣ

Ο ρόλος του/της εκπαιδευτικού στη μετάβαση προς το σύγχρονο σχολείο

Δρ Αθηνά Μιχαηλίδου

Υπουργός Παιδείας, Αθλητισμού και
Νεολαίας

**22^ο Παγκύπριο Επιστημονικό Συνέδριο
Εκπαιδευτικού Ομίλου Κύπρου**

21 Οκτωβρίου 2023

Δομή

Στόχος: το σύγχρονο, μαθητοκεντρικό σχολείο

Προκλήσεις

Ο ρόλος του/της εκπαιδευτικού μέσω των προκλήσεων

Σύγχρονες καινοτομίες και δράσεις - ενδεικτικά

Στήριξη και ενδυνάμωση του/της εκπαιδευτικού

Εισαγωγικά...

- Βασική προτεραιότητα της νέας Διακυβέρνησης η Παιδεία
- Η Παιδεία είναι σοβαρή επένδυση που επηρεάζει όλη την κοινωνία
- Όλοι οι συμμετέχοντες στο εκπαιδευτικό σύστημα έχουν σοβαρό ρόλο να διαδραματίσουν στη βελτίωση του συστήματος
- Είναι αποδεδειγμένο ερευνητικά ότι ο/η εκπαιδευτικός είναι ο σημαντικότερος παράγοντας για την αλλαγή στο εκπαιδευτικό σύστημα

Μετάβαση σε πιο σύγχρονο και μαθητοκεντρικό σχολείο

- Βάση μας οι παιδαγωγικές αρχές
- Καλλιέργεια βασικών ικανοτήτων και δεξιοτήτων των μαθητών
- Στροφή από το υλοκεντρικό και παραδοσιακό στο μαθητοκεντρικό και σύγχρονο σχολείο
- Αντιμετώπιση χρόνιων στρεβλώσεων
- Στήριξη των εκπαιδευτικών
- Πρόληψη – έμφαση στη βάση
- Συνεχής παρακολούθηση δράσεων
- Ανάδειξη των καλών πρακτικών από τα σχολεία
- Εξωστρέφεια – συνέργειες και συνεργασίες

Σύγχρονες προκλήσεις

- Μετανάστευση, προσφυγιά
- Βία, συγκρούσεις, πόλεμοι
- Κλιματική αλλαγή
- Φτώχεια, κοινωνικός αποκλεισμός
- Ηθική χρήση της Τεχνολογίας - Τεχνητής Νοημοσύνης κ.ά.
- Παραπληροφόρηση (fake news)
- Αλλαγές στην παραδοσιακή δομή της οικογένειας
- Έντονοι ρυθμοί και απαιτήσεις καθημερινότητας
- ...

Ο ρόλος του/της εκπαιδευτικού - 1

- Σοβαρές αλλαγές σε όλα τα επίπεδα της ανθρώπινης δραστηριότητας
- **Μεγάλης και καθοριστικής σημασίας ο ρόλος του εκπαιδευτικού**
- Ο εκπαιδευτικός:
 - ο αρχιτέκτονας του μέλλοντος, που διαμορφώνει το μυαλό και τις στάσεις της επόμενης γενιάς
 - ο καταλύτης της αλλαγής, ενισχύοντας την κριτική σκέψη, τη δημιουργικότητα και την προσαρμοστικότητα στους μαθητές του.
 - θα εμπνεύσει την περιέργεια, θα ενεργοποιήσει τη φαντασία και θα καθοδηγήσει τους/τις μαθητές/μαθήτριες να γίνουν δια βίου μαθητάνοντες/ουσες

Ο ρόλος του/της εκπαιδευτικού - 2

- Επαγγελματίας
- Παιδαγωγός
- Ψυχολογική και συναισθηματική στήριξη παιδιών
- Ολόπλευρη ανάπτυξη ΟΛΩΝ των παιδιών
- Διάγνωση ιδιαίτερων αναγκών του κάθε παιδιού
 - διαφοροποιημένη διδασκαλία
 - συμπερίληψη
- Συνεργάτης με γονείς, συναδέλφους
- Πρότυπο για τους μαθητές και τις μαθήτριες
- Δεξιότητες επικοινωνίας και διαχείρισης θυμού
- Ενσυναίσθηση – Συναισθηματική νοημοσύνη
- Δεξιότητες 21^{ου} αιώνα (4Cs): κριτική σκέψη, δημιουργική σκέψη, συνεργασία, επικοινωνία
- Ψηφιακή ικανότητα

Ερευνητική Τεκμηρίωση:

- **Ο/η εκπαιδευτικός είναι ο σημαντικότερος φορέας μάθησης**
- Η επίδραση του/της εκπαιδευτικού είναι πολύ μεγαλύτερη από την επίδραση του σχολείου και του εκπαιδευτικού συστήματος
- Η αποτελεσματικότητα του/της εκπαιδευτικού καθορίζεται κυρίως από παράγοντες που μετρούν τη συμπεριφορά του μέσα στην τάξη
- Οι εκπαιδευτικοί στην Κύπρο συμμετέχουν σε μεγάλο ποσοστό σε επιμορφωτικές δράσεις
- Μεγάλο μέρος του χρόνου του/της εκπαιδευτικού στο σχολείο αναλώνεται σε μη διδακτικά καθήκοντα και δράσεις

Καινοτομίες - 1

- Επικαιροποίηση και αναδόμηση Αναλυτικού Προγράμματος
- Νέο σύστημα αξιολόγησης μαθητών
- Παιδαγωγικός εξορθολογισμός υποστηρικτικών προγραμμάτων του ΥΠΑΝ
- Ψηφιακός μετασχηματισμός
- Θεσμοθέτηση της αυτοαξιολόγησης της σχολικής μονάδας

Καινοτομίες - 2

- Έμφαση στην πρόληψη (αλφαριθμητισμός, βία και παραβατικότητα)
- Νέα προγράμματα επιμόρφωσης/ενδυνάμωσης εκπαιδευτικών
- Βελτίωση της διδασκαλίας της ελληνικής ως δεύτερης/ξένης στα παιδιά με μεταναστευτική βιογραφία – αξιολόγηση μαθητών
- Έναρξη διαλόγου για βελτίωση Ειδικής Εκπαίδευσης (σταδιακή μετακίνηση σε «Ενιαία Εκπαίδευση»)
- Βελτίωση, αναβάθμιση και εκσυγχρονισμός Ολοήμερου Σχολείου

Καινοτομίες - 3

- Βία και παραβατικότητα – Πρόληψη - Εφαρμογή μέτρων αντιμετώπισης
- Πρόληψη και έγκαιρη παρέμβαση – έμφαση στην προσχολική εκπαίδευση
- Στήριξη υποστηρικτικών δομών, π.χ. ΥΕΨ, ΟΑΠ, ΠΑΒΙΣ κ.ά.
- Αντιρατσιστική εκπαίδευση (επέκταση)
- Υποδομές και κλιματιστικά στα σχολεία
- Αγωγή Υγείας – Σεξουαλική Διαπαιδαγώγηση
- Αναδόμηση ΥΠΑΝ

Εκπαιδευτικός και παιδιά με μεταναστευτική βιογραφία

- Ενημέρωση – Πληροφόρηση για το παιδί και τις ανάγκες του
- Εξασφάλιση βασικής επικοινωνίας
- Γνωριμία και προσαρμογή στο σχολικό περιβάλλον
- Διάγνωση δεξιοτήτων του παιδιού στην πρώτη γλώσσα
- Διαφοροποίηση της διδασκαλίας
- Αξιολόγηση συντρέχουσα και τελική
- Επικοινωνία με δ/νση, ΥΠΑΝ και άλλες υπηρεσίες
- Αντιμέτωπιση ρατσιστικών περιστατικών
- ...

Εκπαιδευτικός και ψηφιακές ικανότητες

- Ψηφιακά έγγραμματος εκπαιδευτικός
- Γνώσεις/δεξιότητες χρήσης κι αξιοποίησης της τεχνολογίας στη διδασκαλία
 - Αναδυόμενες τεχνολογίες (AI, Immersive technologies - XR) για στήριξη της διδασκαλίας και μάθησης
 - Δυνατότητες για
 - Βελτίωση της αποτελεσματικότητας της διδασκαλίας
 - Διαφοροποίηση και Εξατομικευμένη μάθηση (Learning Analytics)
- Ίσες ευκαιρίες και συμπερίληψη
- Υποστηρικτικός ρόλος για διδασκαλία και μάθηση

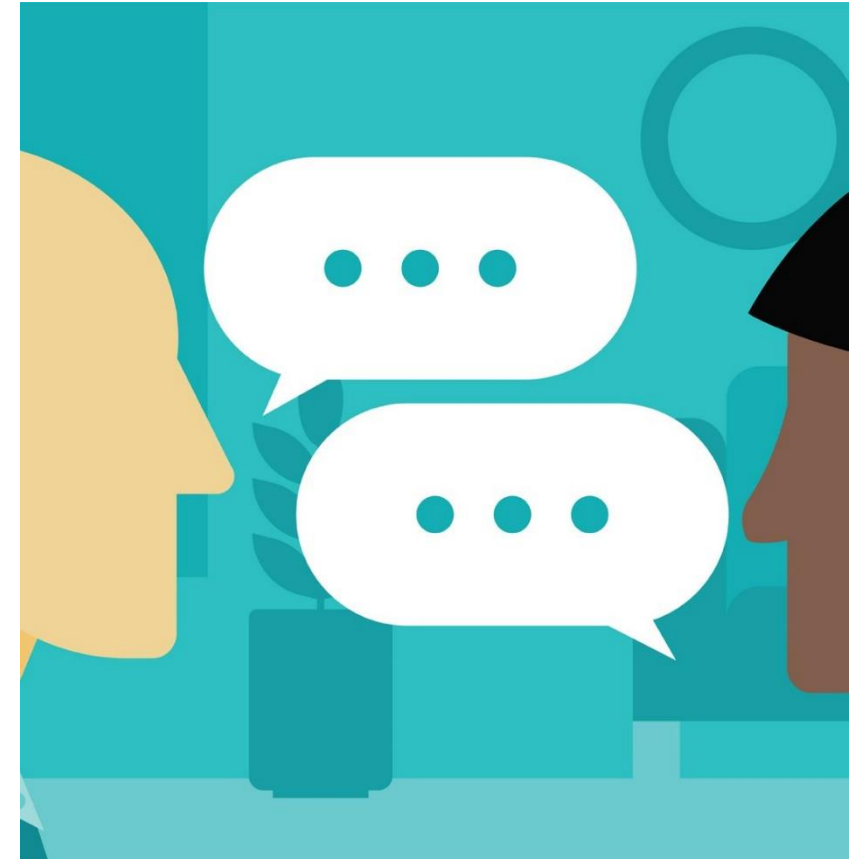

Εκπαιδευτικός και ψηφιακές ικανότητες - 2

- Φανταστείτε ένα μέλλον όπου οι εκπαιδευτικοί δεν δεσμεύονται από τους περιορισμούς του χρόνου και του χώρου.
 - Μέσω **εικονικών τάξεων** και **διαδικτυακών πλατφορμών**, θα προσεγγίσουν μαθητές και μαθητρίες σε απομακρυσμένες περιοχές και σε μειονεκτούσες κοινότητες, φέρνοντας την εκπαίδευση σε όσους/ες τη χρειάζονται περισσότερο.
 - Θα γεφυρώσουν το χάσμα μεταξύ των πολιτισμών, ενισχύοντας την παγκόσμια ιθαγένεια και την ενσυναίσθηση προς διαφορετικές προοπτικές.

Εκπαιδευτικός και δεξιότητες επικοινωνίας – καλλιέργεια συναισθηματικού αλφαριθμητισμού

- Μεγάλης σημασίας η σωστή επικοινωνία με όλες τις πληθυσμιακές ομάδες
 - Παιδιά
 - Γονείς
 - Συναδέλφους
- Ανάπτυξη δεξιοτήτων επικοινωνίας για βελτίωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων
- Καλλιέργεια συναισθηματικού αλφαριθμητισμού (emotional literacy)
- Ενίσχυση της δικής μας ψυχικής ανθεκτικότητας – για να μπορούμε να ενισχύσουμε την ψυχική ανθεκτικότητα των παιδιών

Πώς στηρίζουμε και ενδυναμώνουμε τους/τις εκπαιδευτικούς;

- Στήριξη του «στάτους» του/της εκπαιδευτικού
- Επιμόρφωση – επαγγελματική ανάπτυξη
 - Αντικείμενο
 - Γενική παιδαγωγική
 - Ατομικές ανάγκες
- Ψυχική ανθεκτικότητα - αυτοεκτίμηση

Πώς στηρίζουμε και ενδυναμώνουμε τους/τις εκπαιδευτικούς; -2

- Παιδαγωγική αυτονομία
 - Αποφάσεις μεθοδολογίας
 - Κατανεμημένη διοίκηση
- Αξιολόγηση μαθητών/τριών
- Μονοπάτια καριέρας
 - Παιδαγωγικός ρόλος
 - Διοικητικός ρόλος

Καταληκτικά...

- **Ο/Η εκπαιδευτικός είναι η ψυχή της οποιασδήποτε αλλαγής!!!**
- **Στηρίζουμε και ενδυναμώνουμε τον/την εκπαιδευτικό, ώστε να έχουμε καλύτερα αποτελέσματα στην εκπαίδευση**

